

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

§. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

dixit Galatis, vt firmi & constantes manerent in Euangelio, quod illis predicauerat; *h quamuis ipsemet, aut aliquis Angelus de celo, si id possibile esset, contrarium eis diceret.* Ita à Deo vocatus, vt ipsum in Religione sequatur, firmus debet in sua vocatione & Christi imitatione permanere: quamuis ipse homo, qui ipsi suavitalem Vocationem, mutatus, nunc suaderet, ad fatulum redire. Adhuc, cum aliquos videris in vocatione sua deficientes, memento esto sententiæ Saluatoris, dicentis: *i multos vocatos, paucos vero electos & Stultorum enim, qui vt luna mutantur, infinitus est numerus: Sanctorum autem, qui constantes sunt sicut Sol, numerus est exiguus.* Ac propterea Saluator suis discipulis dixit: *nolite timere pusillus grex: quia complacuit patri vestro dare vobis regnum.* Quare si prudens es, non debes plurimos illos facis sed contendere, vt sis de numero paucorum; & commiseratione moueri deficientium, & sequentium plurimos. Cecidit enim in caput eorum imprecatio illa Dauidis, dicentis: *Domine à paucis de terra diuide eos in viua & ne in numero electorum computentur, eò quod de absconditis tuis sponte adimpletus est venter eorum,* rebus inquam à te reprobatis. Quod si horum lapsus ad commiserationem te permouet: procul eris ab eorum imitatione. Memento quoque alterius illius sententiæ eiusdem Saluatoris, dicentis: *duorum qui in vno exunt lecto, aut in vno agro, vnum assumendum, alterum relinquendum.* Cum igitur videris socium tuum relinqui, ac deserere, eò quod sponte imple locum deserat, in quo Deus ipsum collocauerat: da operam, vt tu qui assumaris & eligaris; vt semper in diuino seruitio perseueres. de quo dixit Regius Propheta Dauid: *o beatus, quem elegisti, & assumpsisti: inhabitabis in atriis tuis in æternum.*

§. 2.

SED videamus nunc, quid in huiusmodi euentibus faciendum sit. Prælati Sac Tyronum Magistris: vt imitentur admirandum Christi Domini exemplum, cum instituit sermonem de sanctissimo Eucharistiæ Sacramento, & a multis ex discipulis eius audientes: *nisi manducaveritis carnem filii hominis & biberitis eius sanguinem, non habebitis vitam in vobis, dixerunt. Durus est haec sermo: & quis potest eum audire? & quamuis ipse Saluator conatus fuerit satisfacere, & turbatos pacare: multi tamen discipulorum eius abierunt retro, & iam non cum illo ambulabant.* Et tunc conuersus ipse CHRISTVS ad Apostolos duodecim, dixit eis: *nunquid & vos vultis abire? & sanctus Petrus pro omnibus respondit: Domine ad quem ibimus? verba vita eterna habes. Et nos credidimus & cognouimus, quia tu es Christus Filius Dei viui.* Sed ipse Saluator tremendam aliam subiunxit sententiam: *Nunc ego vos dico-*

quis elegi: & ex vobis vnus diabolus est? Dicebat autem Judam Iscariotem: hic enim
 erat traditurus enim, cum esset vnus ex duodecim. Hæc omnia refert S. Ioanes E-
 uangelista: in quibus est quoddam viuum exemplar eorum, quæ geruntur
 in Religionibus: & facturi sunt ij, quibus eorum incumbit gubernatio.

Nam in primis: quemadmodum absque vlla Christi Domini nostri cul-
 pa, predicante ipso veritatem, ad salutem & perfectionem hominum ne-
 cessariam; multi eius discipuli discesserunt ab eius schola, murmurantes, ac
 licentes, doctrinam eius duram esse, incredibilem, & intolerabilem: non
 quod illa talis esset; sed quod ipsi duri essent iudicij, nec vellent illud Magi-
 stri sui iudicio subijcere. Ita etiam euenit sæpè, vt Prælati, Tyronumque
 Magistris bene fungentibus suis officijs, operamque dantibus, vt Regula
 bene seruentur: aliqui retrocedant, ac deserant Religionem: iudicantes, ra-
 tionem illam viuendi duram esse, & intolerabilem, non quod reuera talis
 sit, sed quod illi sint ignaui, & pusillanimes; aut cor habeant durum, ad ea
 amplectenda, quæ Deo placent: eò quod valdè propendeant ad res sibi ipsis
 placentes, aut iudicij sint duri, cui plurimum tribuant: ac proinde nolint,
 aliud alterius iudicio subijcere. Quod cum non sit ex Prælati culpa, non est,
 cur nimium tristetur: quando aliqui Religionem deserunt: quamuis chari-
 tas non possit non grauiter ferre proximi sui damnum. Sed præterea tenetur
 facere, quod Christus Dominus noster in simili casu fecit, nam statim
 atque illi discipuli suam prodiderunt cordis duritiem, ac deceptionem: stu-
 duit, quod in se fuit, eos emollire, ac deceptionem reterege, ne ab ipso dis-
 cederent: ideoque illis dixit: hoc vos scandalizat? spiritus est, qui viuificat: caro nõ
 prædest quidquam. verba, quæ ego locutus sum vobis, spiritus & vita sunt. Quasi eis
 dixisset: non rectè facitis, quod scandalizemini propter verba mea, & dica-
 tis, sermonem esse durum. Nolite hætere in cortice verborum meorum, &
 in ijs tantum, quæ prima facie præferunt: cogitantes, quod sitis carnem meam
 comesturi, vt comedi solet caro cæterorum animalium, aspiciate ad interio-
 ra meorum verborum quæ spiritum & vitam habent: & sic scandalum ve-
 strum cessabit; nec durum videbitur, carnem meam in sacramento sumere.
 Hinc igitur in modum Prælati & Nouitiorum Magistri, cum incipiunt co-
 gnoscere tentationem, ac duritiem cogitantium retrocedere: dare debent o-
 peram cum omni charitate & diligentia, quantum in ipsis erit, eos emolli-
 re: ac deceptionem eis reterege; & ad perseuerantiam exhortari, & animare:
 ob oculos eis ponentes, quod religiosa vita non tam dura sit atque ipsi exi-
 stimant; & duritiem potius esse in ipsorum cordibus, non gustantibus quæ
 sunt spiritus, in vita Religiosa latentis. Id quod efficacibus rationibus, sin-
 gulorum infirmitati accommodatis, est eis ostendendum. Qualis enim so-
 let esse tentatio: tale remedium est applicandum, vt præueniatur ac superetur.

1.
 Prædicante
 Christo
 multi Dis-
 cesserunt.

2.

Intima
 verborum
 Christi
 conside-
 randa.

3.

QVANDO autem allatæ rationes non sufficerent ad continendos impetatos, non debet etiam ipse Prælati nimium affligi: sed quemadmodum Christus Dominus noster permisit, discipulos illos abire; nec propterea turbatus est, aut ex pusillanimitate voluit, cum eis condescendit, aliquid de sua doctrina, quam tradiderat, immutaret: imò ut se ipsum haberetur, (si licet ita loqui) statim oculos coniecit in causam superiorem, et hæc permissio oriebatur: dixitque *propterea dixi vobis: quia nemo potest venire ad me, nisi fuerit ei datum à Patre meo.* Quasi dixerit, (ut explicat Sanctus Cyprianus) venire ad meam scholam, meamque doctrinam recipere, & perseverare, donum Dei est: quod si his non datur, ipsorum est culpa: si nim ipsi accipere voluissent: iam Pater meus illud ipsis offerebat. Hæc modum Prælati: etiam si aliqui retrocedant, non debent animum abijcere, pusillanimes in officio suo fieri, ut ab eo plenè & integrè præstando cessent, nec contra Regulam, & ipsum Institutum in alicuius gratiam condetudere; sed cautè & prudenter, in Probationibus & Exercitijs religiosè perseverare: consolantes sese ea cogitatione; quòd qui hac ratione retrocedunt, aut vocati non fuerunt à Patre cælesti; aut seipsum indignos reddiderunt dono constantiæ. Quare profundissima sua sapientia permittit, eos non quia fortè non utilitati, sed detrimento futuri erant Religioni: oculis Dei multò plura, quàm nostri, penetraat, Cum igitur Deo nostro mediari deessent ad eos retinendos; si retinere voluisset; non vult autem: ipse nocet id permittat. Præstat occulta eius iudicia venerari; & consolatio accipere ex providentia, qua & nobis & Religioni prospicit, ius ipse curam gerit. Et ut S. quidam Abbas dixit S. Iohanni Climaco: *non nimium, qui in primis Probationibus, quæ cum illis adhibentur, deficiunt indicium præbent certum, se non esse aptos pro Religione.* Quare præstat eos discedere. Nam ut Ecclesiasticus ait: *non concupiscit Deus multitudine filiorum infidelium & inutilium:* cui tamen plurimum placent fideles, & perfecti: etiam si sint pauci, quos non propterea cessat probare.

Epist. 55.
Intrare
scholam
Christi do-
num est
Dei.

Gradu 4.

Ecl. 15. 22.

4.

HINC prouenit, quòd in eadem occasione CHRISTVS Dominus noster conuersus ad duodecim Apostolos, qui fideiiores erant, & præstat ab ipso dilecti: voluit illos amplius probare, Et ita dixit: *nunquid vultis abire?* Non eis dixit (ut notat Sanctus Chysostronus) abire & ne videretur eos contemnere aut parui facere, sed interrogando, eis cogitare, an velitis, an vobis expediat abire, sicut isti alij abiuerunt. Hoc agendi modo intelligerent, quòd ipse Dominus non vellet eos inuoluntate retinere; & simul ad eorum fidelitatem & constantiam in ipso sequenda probandam & experiendam. Et (ut Sanctus Cyrillus aduertit) non omnino eam proposuit interrogationem, ut abirent; sed, ut oculos potius

Homil. 46.
in Ioan.

Lib. 4. in
Ioan. 8. 27.

aperiret. vt benè perpenderent: quantum illorum interesset non discedere. Nam ipsi quidem Magistro tuo opus habebant; non Magister ipsis. Quemadmodum etiam sponsa dixit: *si ignoraste: egredere, & abi.* Non enim hæc verba dicebat, vt à se eam dimitteret; sed vt ipsa attenderet, & se ipsam cognosceret: ne superbia illam abire faceret. In hunc modum vult etiam ipse Saluator, suos ministros non solum non abijcere animum, eò quòd aliqui ab ipsis recedant; sed magno animo probent, etiam eos, qui remanent: vt perfectiores euadant; Eisque aperiant, & intelligere faciant: perseverantiam in vita Religiosa non debere esse solum ob finem mundani honoris; sed cum sancta libertate, ad magis Deo seruiendum: persudantes sibi ipsorum potiùs referre vt perseverent, quàm ipsius Religiosis. Nam si illi deficerent: Deus nouerit alios vocare, qui in illorum locum succedant.

Duo tamen extrema sunt vitanda, dandaque opera: ne tam parua illorum ratio habeatur: vt illi animum abijciant; nimiumque contristentur: neque contra ostendatur eis, tantum eos fieri, vt ipsi fiant arrogantes: & existimant, Religionis honorem ab ipsorum presentia dependere. Et hæc esse debet causa, cur aliqui Tyronum Magistri remissiores sint in probandis & exercendis Tyronibus nobilioribus, quorum perseverantiam valde desiderant: ideoque in multis rebus eis conuiuent: quod facere non debent. Nam magnum tunc eis adferunt detrimentum: quia solent euadere minus probati, & minùs proficere, quàm alij: nisi fortè magnus eorum feruor defectum hunc suppleat.

Sed videamus nunc: quid Apostoli in ea occasione fecerint; quidque S. Petrus omnium nomine responderit: *Domine, quo ibimus: verba vite aeternæ habemus;* nam neque ex discedentium discipulorum malo exemplo; nec ex duritie tuam doctrinam sui Magistri præ se ferre videbatur: neque ex Probationibus, quibus se exerceri videbant, scandalizati sunt: Sed potiùs in tua vocacione fuerunt confirmati in duo potissimum conijcientes oculos: in bonum scilicet, quod discedentes desererent; & in miseriam, in qua ijdè essent perituri. Vtrumque enim hoc significant verba S. Petri, quasi distinctius dixisset: *si te recidimus, qui es fons aquæ vitæ quo ibimus, nisi ad cisternas fractas, que continere non valent aquas? si à tua recedimus schola, cum sis Magister veritatis, habeamusque verba vite aeternæ: quo perueniemus, nisi ad scholam demonis, qui Magister est mendacij, habetque verba aeternæ dånationis?* Hoc quæ facere ac respondere debet seruens Religiosi; nec accipientes scãdam ex malo sociorum suorum exemplo: nec ex bonorum Magistrorum Probationibus; sed potiùs in suo proposito se confirmantes ac roborantes: persuadentes sibi, exitum ex Religione ad mundum, esse exitum ex schola

& soci-

Can. 2.

Magno animo probandiremanentes.

5.

& societate ipsius Christi, qui eos vocauit, & ad suum obsequium deducit, ut transeant ad partes hostis ipsius Christi, cum manifesto periculo propter damnationis, Estque meritò perpendendum, quod solus Sanctus Petrus, tanquam reliquis feruentior, ea verba nomine sociorum suorum, ipsi in ceteribus, protulerit: Diuina enim prouidentia ita semper constituit, ut in singulis domibus religiosi nunquam desit aliquis feruentior, magisque zelosus, qui partes agat ipsius Religionis; respondeatque pro alijs, quod omnino meritò deberent respondere: ut sic eos confirmet, & in bono suo proposito extimulet. Nam tales feruentes existimant, omnes reliquos idem sentire, quod ipsi. Quare omnium nomine loquuntur ac proinde magnam adferunt utilitatem.

6.

SED quid Christus Dominus ad hæc respondit? *Nonne ego, inquit, vos decimus elegi: & ex vobis vnus diabolus est factus?* Quibus verbis tria infamæ magni momenti documenta.

PRIMUM est; bene posse simul esse, quod vocatio & electio aliquorum verè sit à Deo; & quod illi culpa sua peruertantur, retrocedant, & fiant in Dæmones. Gratia enim diuina neminem cogit, nec libertatem aufert: potius ostendit Deus infinitam suam misericordiam, cum tot fauores ipsi conferat, quos nouit eis abusus: siquidem quod in se fuit, eò tendebat, ut bene vtentes ipsius donis, ac beneficijs, euaderent perfecti.

Gratia diuina libertatem non aufert.

SECUNDUM documentum: quod sæpè inter eos, qui videntur valde electi, sint aliqui occultè peruersi. Nam etsi Iudas tunc non recessit à Christo schola, sicut alij discipuli: mansit tamen ob suos particulares tantum humanos, ac terrenos; regens ad tempus improbitatem suam, donec postea cum maiore furore erupit in Magistrum suum. Et eodem modo euenit in Religionibus, permittente Deo, ut inter magis eminentes proditorum aliquis occultetur: qui etsi ob humanos suos respectus, Religionem ipsam non deserat, corde tamen procul est ab illa; & suo tempore suum vim mittit, & Communitatem ipsam turbat. Quamuis ex hac turbatione probetur, & exerceatur, ut perfectior tandem euadat. Et hoc TERTIUM est documentum, quod intendit Saluator noster, dum ea verba ad suos dixit Apostolos: ut profundiori humilitati inniterentur, cautiasque agerent. Siquidem in medio illorum aliquem esse dicebat, adeò improbum, ut eum tanquam dæmonem: & quisque eorum tremere, ne ex aliqua Superbia in tantam deueniret miseriam. Item volebat ut non solum non scandalizarent, eò quod inferiores alij discipuli retrocessissent: sed seipos præpararent, iam in eo casu, quo aliquis maiorum retrocederet. Et hoc documentum proximi est momenti pro Religiosis: ne turbentur, etiam si deficere viderent aliquem, qui inter ipsos tanquam firmamenti stella splendebat: sed tunc

Inter electos aliqui peruersi sunt.

his profundè humiliari innitentes. perseverantiam suam reddant tutiorè, donec eius impetrent coronam. Debent quoq; animum maiorem assumere ex eo, quòd, cum duodecim Saluator elegerit, vnus tan en solus peruersus fuerit quasi dæmon: vt significaret inter eos, qui vera Dei vocatione sunt ad Religionem vocati, paucos esse qui retrocedant; si cum plurimis confecturatur, qui ad huius status conseruationem, ac Domini qui eum fundauit, potiam perseverant.

CAPVT IX.

PLURIMUM REFERRE QVOD TYRONES MAGNO FERVORE
*Religiosam vitam suscipiunt; ac difficultates & amaritudines perfectionis
magno animo aggrediuntur.*

VI TANDEM conculcatis tentationibus & impedimentis à Dæmone obiectis, Religionem sunt ingressi: si excellentium gloriosumq; finem, in quem tendunt, assequi velint: necesse est statim à principio rem aggredi cum eo feruore ac perfectione, quæ est Tyronum propria. Nam ipsa perfectio multos complectitur gradus, præcipuè tres illos, qui dicuntur Incipientium, Proficientium, ac Perfectionum. Et quamuis vltimi nomè summè ob suam maiorem excellentiam retineant: sed competit nihilominus alijs suo modo: quemadmodum dicimus perfectum puerum, perfectum iuuenem, perfectum virum: cum quisque eorum id totum habet, quod eius ætas requirit. & Apostolus in vna & eadem epistola fatetur, se *non esse perfectum*, & paulò post se ipsum numerat inter *perfectos*: quod explicat Sanctus Bernardus scribens ad quosdam Monachos: ab omnibus, inquit, vobis perfectio exigitur: licet non vniformis. Sed incipis: incipe perfectè; si iam in profectu es, & hoc ipsum perfectè age. Quæ autè perfectionis aliquid attigisti, quæ retro sunt obliuiscens, ad ea quæ sunt maioris gradus perfectionis te ipsum extende. Proloquium enim illud: dimidium facti, qui benè cæpit, habet, ipsa experientia, verum esse comprobatur. Propterea Sanctus Basilius inter alia consilia cuiusdam Monacho credita, illud posuit tanquam præcipuum, dicens: initio tuæ conuersationis ostende te virum; & contende vt sis de numero paucorum; & contende inter omnes eminere in sanctitate. Et quidam Sanctus Abbas quem refert Cassianus dixit cuidam Novitio: attende, quod fecerit *Deus* ex numero paucorum, & electorum: ne rigescas aut tepescas.

S. Tho. 2. 2.
q. 4. a. 9. &
q. 183. a. 7

Phil. 1. 12.
15.

Ad Frag. de
monte Dei

cc
cc

cc
cc

De abd.
cautione rer.

cc
cc

Li. 4. c. 38.

cc
cc

Tom. 3.

Aaa

obrem.